

Anonym /šifra J. P./ Krvavý román. *Světazor: světová kronika současná slovem i obrazem: časopis pro zábavu i poučení*. Praha: J. Otto, 01.05.1908, 8(28), s. 669.

Anonym /šifra V. P. T./ Literární obzor. *Tábor*. Tábor: A. J. Landfras, 23. 5. 1900, 37(32), s. [2].

Bohumil Hrabal uvádí... výbor z české prózy. Mladá fronta, Praha 1967. /Hrabal v předmluvě uvádí zkomolený název klasického Trachtova krváku **Beneš, bratrovrah a zlotřilý palič**, který je citován mezi dějepravou, odbornými spisy, Erbenovými Sny, Nickem Carterem a kuchařkami. To vše Hrabala nějak ovlivnilo. Součástí antologie je i dílo Ladislava Klímy, který zamýšlel napsat vlastní rozsáhlý krvavý román s filozofickým přesahem./

Borovohájský [Zátarecký, Adolf Peter]: Příspěvek k zamedzeniu knih takrečených „krvavých“ (Mordgeschichten). *Národné noviny*. Turč. Sv. Martin: Mikuláš Št. Ferienčík, 9. 7. 1885 a 11. 7. 1885, 16(80), s. 2.

Brdečka, Jiří: Tajemství hradu v Karpatech. Literární scénář. In Brdečková, Tereza, Skupa, Lukáš: *Tajemství hradu v Karpatech* & *Jiří Brdečka*. Limonádový Joe, Praha 2018. 232 strany. /Dílo jednoznačně poučené „krvavými romány“, které z nich přebírá celé obrazové sekvence. Podobně jako třeba animovaná série Václava Bedřicha *Smrtící vůně* (1969)./

Cikán, Ondřej: *Komentář ke Krvavému románu Josefa Váchala*. Kētos, Vídeň a Praha 2020, 160 stran. /Váchalovsky obdivná groteska s množstvím „asi, možná, pravděpodobně, nedohledal“, určená spíše pro německé publikum./

Čapek, Karel: *Poslední Epos, čili Román pro služky*. *Přítomnost*. Praha 1924, č. 7. Přetištěno v Čapek, Karel: *Marsyas čili na okraj literatury*. Praha 1931. /Čapkův pozoruhodný, leč nevyrovnaný pokus obhájit četbu pro služky, spojený s krvákem. Román, který popisuje, má být údajně **Žebrácká hraběnka**, což není jisté, jelikož se Čapkovi dostal do rukou exemplář bez titulního listu a patrně také neúplný, jen 1208 stran. Původní román jich měl skoro jednou tolik. Viz Dagmar Mocná./

Ditrich, A.: Krvavý román. *Zájmy všelidské: časopis kulturní, propagující organizaci všeho lidstva*. Plzeň: A. Batěk, 1908, ročník 1, č. 8.

Dostál, Al.: Ještě slovo o krvavých románech. *Zprávy apoštolátu tisku. Listy věnované zájmům křest. písemnictví: příloha časopisu „Škola B. S. P.“*. Brno: Papežská knihtiskárna benediktinů rajhradských, 1884, č. 10.

Ewers, Hanns Heinz: *Spisy I–V*. Alois Hynek, Praha 1924–1926. Obálky a vazby Jan Konůpek. Existuje několik variant vydání, mimo jiné v sešitech na pokračování, opět s obálkami Jana Konůpka. /Hynek a jeho potomci, jakožto největší vydavatel krvavých románů měl ještě dlouho poté tendenci publikovat některá populární románová díla v sešitech, nejinak tomu bylo i s německým klasikem moderního hororu./

Fencel, Ivo: *Gotická kobka: Třináct milionů způsobů jak zemřít*. Hororová fantasy. Akcent 2013. /Z anotace: „Hororová fantasy Třináct milionů způsobů jak zemřít pátrá po obrovském pokladu, snad po lásce, a vede nás s kordem krajiny, kde je cesta k bohatství rafinovaně zašifrována do lidové písně o drakovi. Hrdinu Rinaldiniho čekají nástrahy, nebezpečný hrad a dva milenci. Jen se modleme, aby to nebyli také upíři. V titulech kapitol autor vtipně využívá názvy krvavých románů ze sbírky grafika Josefa Váchala.“/

Gemra, Anna: Zapomniane bestsellery: powieści zeszytowe Guido von Felsa z Glatz (Kłodzko). In Ursel, Marian, Taranek-Wolańska, Olga (red.): *Śląskie pogranicza kultur*, t. 3. Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocław 2014, s. 137–167.

Hašek, Jaroslav: Lidokupec Amsterdamský /též Lidokupec amsterodamský čili Tajemná vražda v Černé sluji neboli Krčma U krvavého biskupa, 208 sešitů o váze 18 kilogramů/. *Karikatury*, velké vyd. 2, 1909–1910, č. 11, 13/12. Podepsáno jako Josef Pexider.

Hodrová, Daniela: *Hledání románu*. (Kapitoly z historie a typologie žánru.) Československý spisovatel, Praha 1989, 280 stran. /V kapitole Lidové knížky a tzv. lidový román cituje autorka namátkou několik titulů z oblasti románů tajností

a krvavých románů. Váchalem uváděné Petrohradské peleše nesprávně cituje coby Petrohradská podkroví. Navíc se odvolává na definice Karla Marxe, kterého Váchal považuje už ve své době za nespolehlivou autoritu, stejně tak se odvolává na Dostojevského, kterého Váchal nesnášel./

Holanová, Markéta: Ukrutný konec čtenáře krváků. Kampaň F. A. Urbánka proti kolportážním románům jako případ morální paniky. In Wögerbauer, Michael et al: *V obecném zájmu: cenzura a sociální regulace literatury v moderní české kultuře 1749–2014*. Praha 2015.

Holas, Miloš: Filmový krvák. *Týdeník Čin*. Ročník I. 1929–1930. Praha 1930, s. 519–521.

Jiroušek, Martin: *Černý bod. Horor v českých zemích*. Protimluv, Ostrava 2015. /Obsahuje kapitolu věnovanou krvavým románům, zejména pak ukázkám z Trachtova nakladatelství, včetně jeho příšerné smrti./

Jiroušek, Martin: *Fialoví ďábli*. Protimluv, Ostrava 2020. /Ukázka z tvorby některých autorů, kteří vědomě navazovali na tradici krvavých románů ve 30. letech minulého století, například Leo Urbanes, nezjištěný Ruda Jánský nebo Sláva Václav Jelínek. Součástí přílohy je i otisk fragmentů nezjištěného krváku V bludišti života, který pojednává o šíleném lékaři./

Jiroušek, Martin: Architekt hrůzy Ch. H. Spiess jako předchůdce mystifikátorů Poea a Váchala. *Protimluv*. Ostrava 2019, č. 3, s. 52–55.

Klíma, Ladislav: *Soud Boží. Novela z dob renaissance*. 1. vydání. E. K. Rosen-dorf, Praha 1928. 64 strany. /Fragment z Klímova krvavého románu./

Klíma, Ladislav: Čas a smrt. In Dvořák, Jan (ed.): *Čas a smrt*. Kruh, Hradec Králové 1970. 104 strany. /Fragment z Velkého románu v 1. vydání. Shodou okolností tento nakladatelský počín doplňuje tehdy zvýšený zájem o Váchalův Krvavý román./

Klíma, Ladislav: *Velký román I–III*. Torst, Praha 1996. 376 stran. K vydání připravila, úvod a ediční poznámku napsala Erika Abrams. /Důsledný přepis dříve porůznu upravovaných částí a fragmentů díla, které mělo mít dle Klímova záměru až 4 tisíce stran, povahou podobné krvavým románům, což by z něj dělalo skutečný unikát i v rámci takto rozsáhlých tiskovin. Rukopis vznikl v poslední vlně vydávání krvavých románů mezi léty 1904–1909./

Klíma, Ladislav: *Vteřiny věčnosti*. Odeon, Praha 1967. Předmluva, poznámky a redakce Josef Zumr a Olga Svejková. /Ikonický výbor, který poprvé ve větším nákladu zpřístupnil fragmenty z Klímova krváku. Obsahuje fragmenty Velkého románu pod názvem Příšerný konec Fabiův a Bílá svině neboli konečné rozřešení problému o vzniku křesťanství./

Klimešová, Hana: *Krvavý román Josefa Váchala. Výstava jediného díla*. Nestránkovaný tisk formou složeného letáku k putovní výstavě. Portmoneum, Litomyšl 2020.

Kosch, Günther, Nagl, Manfred: *Der Kolportageroman. Bibliographie 1850 bis 1960*. Metzler-Verlag 1993. /Užitečná příručka obsahující podrobný katalog německy psaných krváků, bohatou obrazovou přílohu a autorský rejstřík./

Krejčí, Karel. *Praha legend a skutečnosti*. Orbis, Praha 1967. 1. vydání. /Zmíněn je proslulý anonymní krvák **Zrádce národa**./

Kronbauer, J. R.: Poručenka. *Světozor: světová kronika současná slovem i obrazem: časopis pro zábavu i poučení*. Praha: J. Otto, 13.03.1908, 8(21), s. 499.

Kunc, Jaroslav: „Krvavý román“ a boj bibliografa F. A. Urbánka proti němu v letech 80. minulého století. In *Sborník Národního muzea v Praze*. Praha 1971. Sv. XVI., č. 2, s. 107–113. /Publikace plná cenných informací, ale také neuvěřitelných chyb například ohledně nakladatelské činnosti Karla Trachty nebo Sigmunda Bensingera./

Leppin, Paul: *Severinova cesta do temnot. Pražský strašidelný román*. Concordia, Praha 1992. 136 stran. /Leppin cituje neznámý krvavý román se vstupem do podzemí, který se má odehrávat v Čertově rokli./

Mašek, Jiří: *Vánoční povídka*. Soukromý tisk 1933. Václav Petr, Praha 1933. Karel Čapek, Vladislav Vančura, Jaroslav Durych, A. C. Nor, Egon Hostovský, Josef Kopta. /Příležitostný tisk pro bibliofily psaný uvedenými autory na přeskáčku, zápletky vychází z ukrutného mordu a paroduje některé postupy z krvavých románů./

Městský, František August: *Zmáhání se literatury české. Pestoun Moravsky*. (Der mährische Erzieher.) Pädagogische... Svazek 2. Brno 1863, s. 180. /Antisemitský text všímající si, že nakladatelé krváků Bensinger, Kuranda nebo brněnský Karafiát jsou židé./

Mocná, Dagmar: *Červená knihovna. Studie kulturně a literárně historická. Pohled do dějin pokleslého žánru*. Paseka, Praha, Litomyšl 1996. 244 strany. /Mocná cituje Čapka i Váchala a zaznamenává jejich rozdílné pojetí, ale i spřízněnost. Dokonce uvádí název krváku, který Čapek četl, ale nevěděl, jak se jmenuje. Mocná jej identifikuje jako Daberkowovo vydání **Žebrácké hraběnky**. Bohužel postavy ani délka románu uváděná Čapkem tomuto vydání neodpovídají./

Nevšímal, August Vojtěch: *Tajnosti hradu Tollenšteina. Tollenstein*. Ketos, Praha a Vídeň 2020. /Dvojjazyčné vydání parodie na klasický příběh populární zejména v němčině, ale přeložený v 19. století opakovaně do češtiny./

Nevšímal, August Vojtěch: *Tajnosti hradu Tollenšteina*. Časopis Paleček 1876. /Parodie vytištěná na pokračování si více než krvavých románů všímá jejich předchůdců, rytířských románů v duchu Ch. H. Spiesse a jeho pokračovatelů./

Nezval, Vítězslav: *Valérie a týden divů*. F. J. Müller 1945. 169 stran. Obálka a ilustrace Kamil Lhoták. 1. vydání. Další vydání: Odeon 1970, Československý spisovatel 1980, Kentaur 1994, Levné knihy KMa 2001, Maťa 2005. /Častěji vydávaný hold černým románům a krvákům než Váchalův experiment. Zfilmo-

ván byl daleko dříve než Krvavý román a má také divadelní podobu. Jmenovitě odkazuje na fenomén „černých románů“ psaných podle dětské vzpomínky Nezvala švabachem (frakturou). Nejedná se tak o krváky vydávané v českých zemích v letech 1850–1910, protože ty byly tištěny latinkou. Ilustrátor Kamil Lhoták v tomto románu zachovává typický vzhled ilustrací z kolportáže, kdy své atypické ilustrace doprovází psaným komentářem v dolní části stránky./

Počta, Josef st.: *Kolportážní romány. Částečný seznam vydání z let 1850–1910. Zajímavosti o knihách 5.* Antikvariát Josef Počta, Praha 2012. 113 stran. /Amatérská publikace vydaná pražským antikvářem Josefem Počtou z Proseku. Bez ISBN, určeno „k potřebě sběratelů“./

Počta, Josef st.: *Kolportážní romány. Druhé doplněné a upravené vydání kolportážních románů z let 1850–1910. Zajímavosti o knihách 5.* Antikvariát Josef Počta, Praha 2015. 164 stran. /Amatérská publikace vydaná pražským antikvářem Josefem Počtou z Proseku. Bez ISBN, určeno „k potřebě sběratelů“./

Pošva, Jiří: Černé romány. In *Lexikon dobrodružné literatury č. 7.* Samizdat, Praha 2015. /Obrazový soupis náhodně dostupných titulů. Určeno pro sběratelskou a badatelskou potřebu. Amatérská publikace plná prázdných míst./

R. P.: Tulich, arsenik, oprátka, prach a koule! Hrůzostrašné klasobraní na poli české krvavé literatury. *Paleček: humoristický týdeník obrázkový.* Praha: J. Otto, 1879.

Rakušanová, Marie: *Josef Váchal. Napsal, vyryl, vytiskl a svázel.* Plzeň 2014. 480 stran. /Kapitola věnovaná Krvavému románu a pramenům pro Váchala stěžejním obsahuje i několik amatérských reprodukcí z krváků **Ďáblova žena** a **Dobrodružství Babinského**. Na straně 357 místo Váchalem protežovaného Schalka najdeme přepis Špalka. Trachtu Váchal řadí mylně k nejstarší generaci nakladatelů krváků, podle něj měl Trachta působit údajně už od roku 1845. Citace je podle Rakušanové přejatá od Marie Bajerové./

Růt, Pavel: osobní setkání v létě na Světu knihy 2021.

Schauer, Hubert Gordon: Krvežíznivost a smyslnost v literatuře. *Literární listy*. 1890.

Scheinflug, Karel: Literární opium. *Akademie: orgán socialistické mládeže*. V Praze: Dělnická knihtiskárna a nakladatelství, 05.1908, **12**(8), s. 340.

Šalamoun, Jiří: osobní setkání v jeho pracovně podzim 2021.

Šámal, Petr: *Soustružníci lidských duší (Lidové knihovny a jejich cenzura na počátku padesátých let 20. století s edicí seznamů zakázaných knih)*. Academia, Praha 2017.

Špaček, Václav: *Knihy ďáblový. Časová povídka pro náš lid*. Knihovna pro lid sv. III. Fr. A. Urbánek, Praha 1882. 89 stran. Cena 20 krejcarů. /79 až 81 krváků včetně **Nany** (Nány) a **Dekameronu**./

Švankmajer, Jan: filmová tvorba i výstavní činnost, několik osobních setkání.

Talla, Sylvestr: „*Krvavý román*“ a jiná dobrodružná četba 19. století. Bibliografický soupis. Moravské Budějovice 1976. 49 + 3 strany strojopisu A4.

Váchal, Josef: *Ďábel a boj proti němu církví a osvícenci a jiné přednášky pronesené Josefem Váchalem – dřevorytce na schůzích Sdružení Volné myšlenky*. Volvox Globator, Praha 1996. 267 stran.

Váchal, Josef: *Krvavý román. Studie kulturně a literárně historická*. Vlastním nákladem, Praha 1924. Reedice v letech 1970 (Odeon, Kruh, Praha – Hradec Králové), 1990 a 2011 (Paseka, tzv. necenzurované vydání) a 2019 (Československý spisovatel s.r.o. alias Levné knihy, přetisk z Paseky).

Z krvavého knihkupectví. Karikatura Karla Krejčího. *Paleček*. Časopis. 9. ročník. Praha 1881, s. 377. Karikatura obsahuje 18 titulů „krvavých románů“, z nich naprostá většina cituje reálně existující, dohledaná díla.